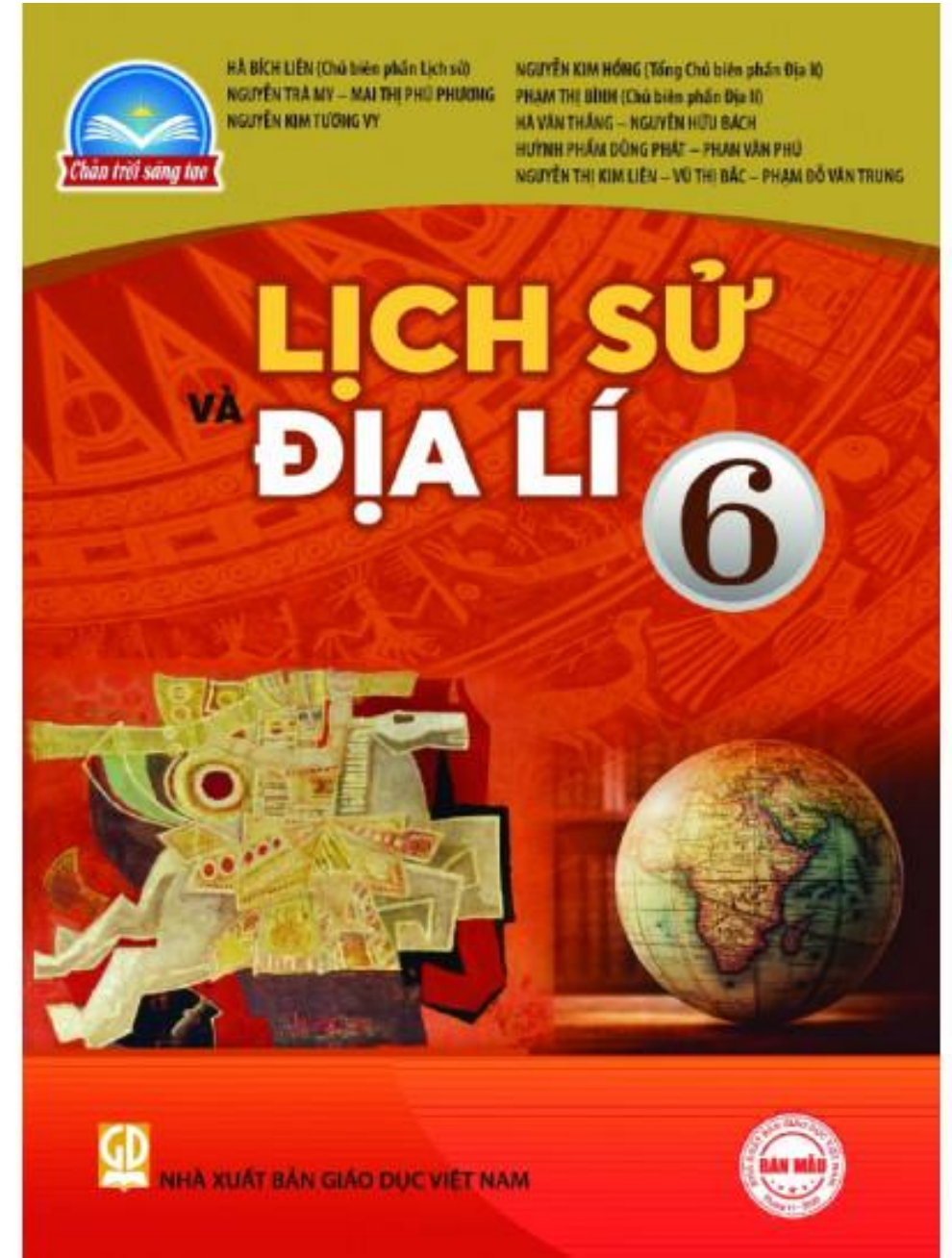

Bài 5
SỰ CHUYỂN BIẾN
TỪ XÃ HỘI NGUYÊN THỦY
SANG XÃ HỘI CÓ GIAI CẤP

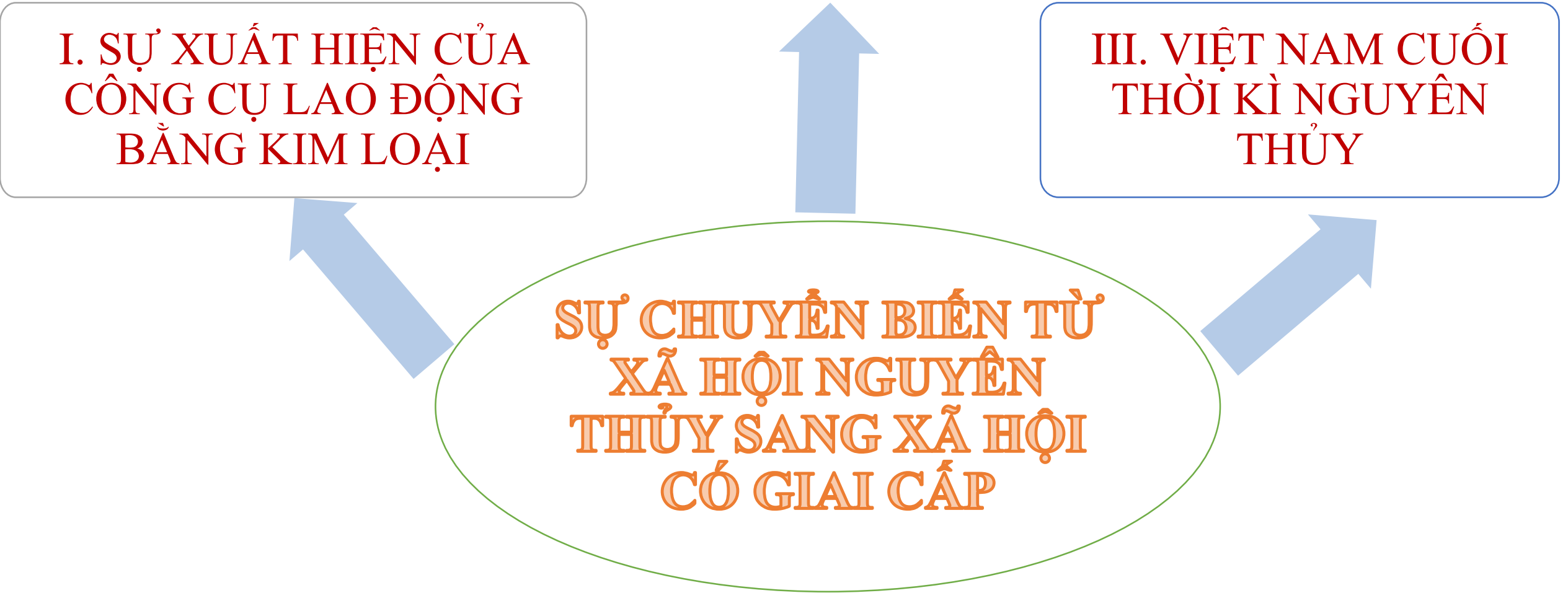

II. SỰ CHUYỂN BIẾN
TRONG XÃ HỘI
NGUYÊN THỦY

I. SỰ XUẤT HIỆN CỦA
CÔNG CỤ LAO ĐỘNG
BẰNG KIM LOẠI

III. VIỆT NAM CUỐI
THỜI KÌ NGUYÊN
THỦY

SỰ CHUYỂN BIẾN TỪ
XÃ HỘI NGUYÊN
THỦY SANG XÃ HỘI
CÓ GIAI CẤP

KHỞI ĐỘNG

Qua bản phục dựng người băng Ốt-di, em thu được những thông tin gì?

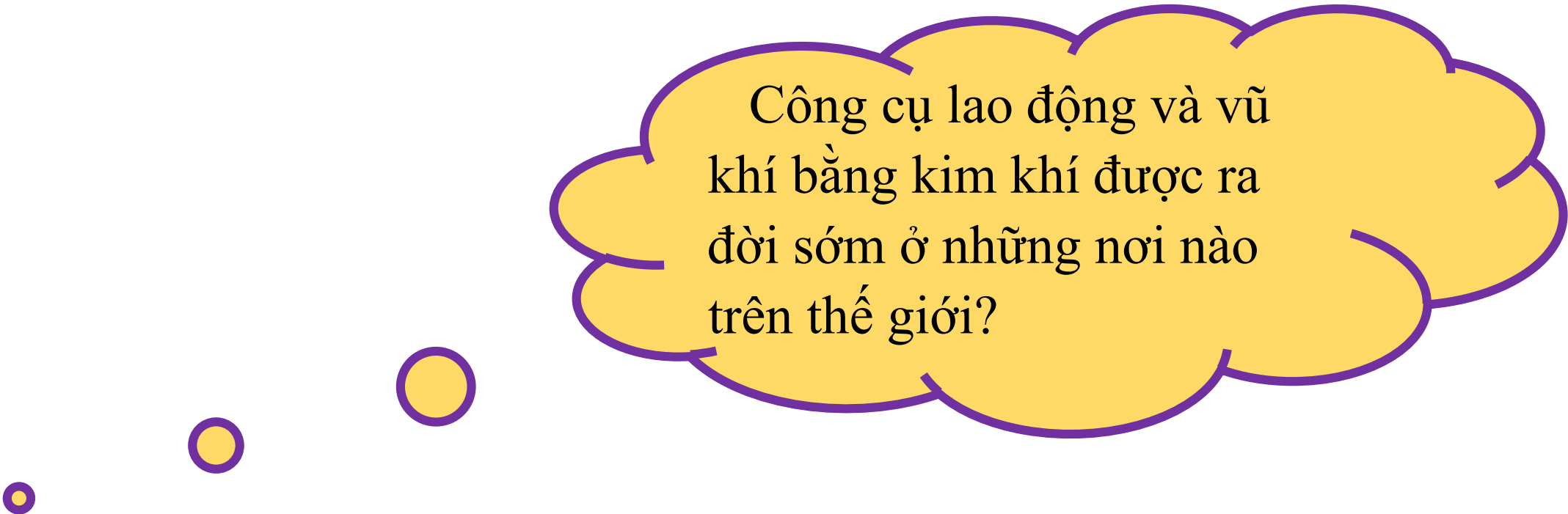
“Người băng Ốt-di (Ötzi)” hơn 5000 năm tuổi, được tìm thấy trong băng ở núi An-pơ (Alps) thuộc nước I-ta-li-a, cùng với một số công cụ bằng kim loại như rìu đồng, mũi tên đồng. Đáng chú ý là trên người Ốt-di vẫn còn một mũi tên đồng cắm sau vai trái. Phát hiện này là một bằng chứng quan trọng giúp các nhà khoa học nghiên cứu về sự chuyển biến của xã hội cuối thời kì nguyên thủy, khi đá không còn là nguyên liệu duy nhất để chế tạo công cụ lao động hay vũ khí.

5.1 Bản phục dựng người băng Ốt-di.

I. SỰ XUẤT HIỆN CỦA CÔNG CỤ LAO ĐỘNG BẰNG KIM LOẠI

I. SỰ XUẤT HIỆN CỦA CÔNG CỤ LAO ĐỘNG BẰNG KIM LOẠI

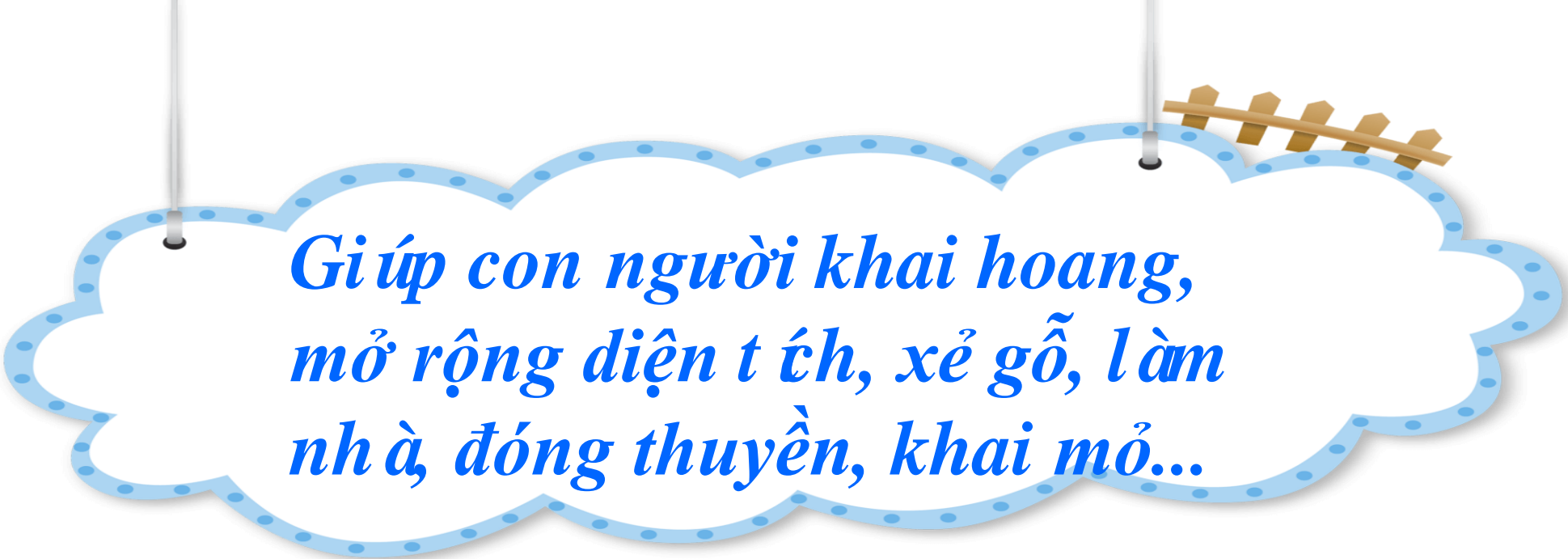
Công cụ lao động và vũ khí bằng kim khí được ra đời sớm ở những nơi nào trên thế giới?

I. SỰ XUẤT HIỆN CỦA CÔNG CỤ LAO ĐỘNG BẰNG KIM LOẠI

- Khoảng thiên niên kỷ IV TCN con người phát hiện ra đồng đỏ.
- Đầu thiên niên kỷ II TCN đã luyện được đồng thau và sắt.
- Địa điểm: Tây Á, Bắc Phi, Châu Âu.

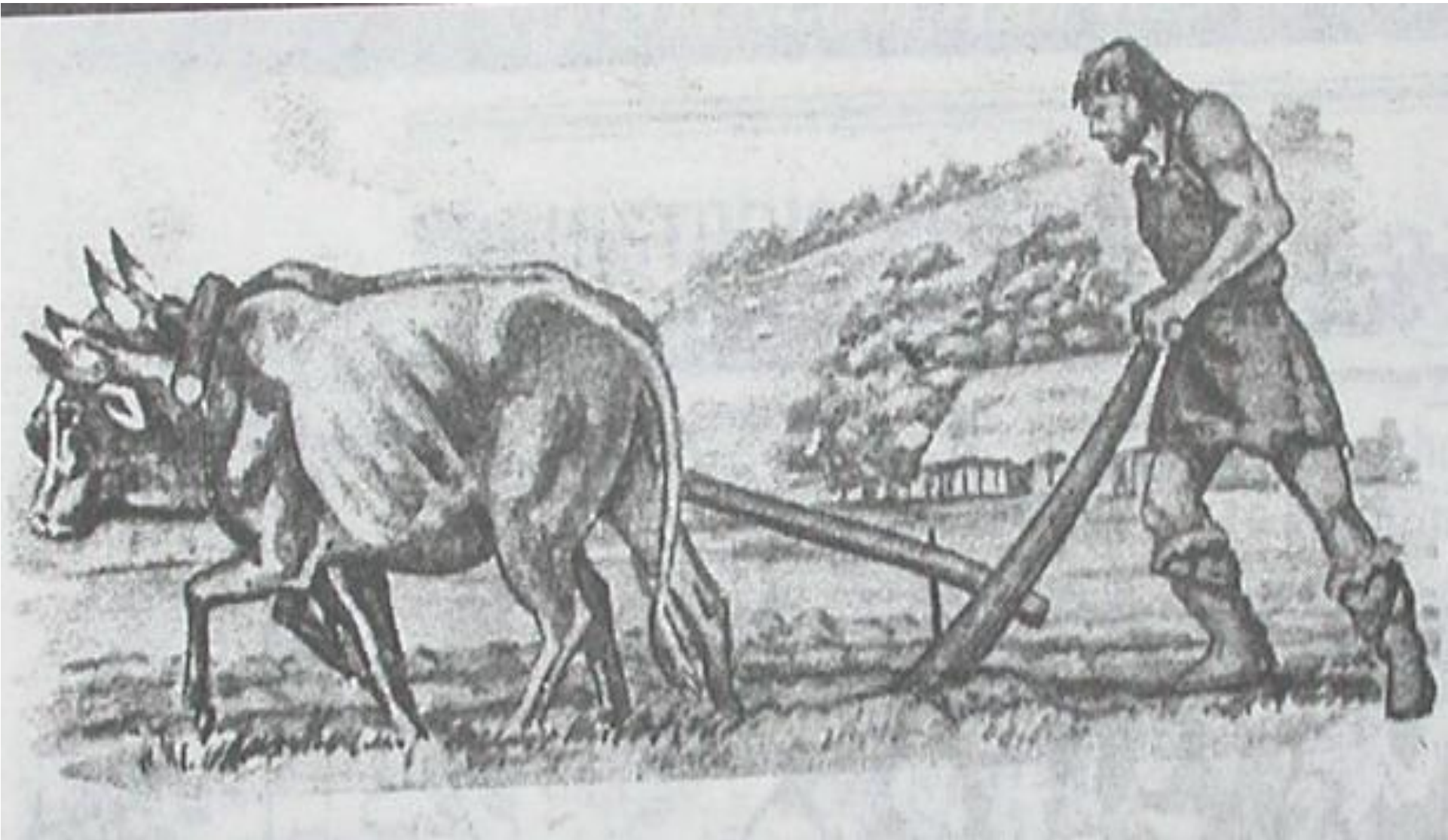

Công cụ và vật dụng bằng kim loại có điểm gì khác biệt về hình dáng, chủng loại so với công cụ bằng đá?

*Giúp con người khai hoang,
mở rộng diện tích, xẻ gỗ, làm
nhà, đóng thuyền, khai mỏ...*

Điểm khác biệt giữa công và vật dụng bằng kim loại và công cụ bằng đá: công cụ và vật dụng bằng kim loại phong phú, đa dạng, hiệu quả hơn nhiều so với công cụ và vật dụng bằng đá (rìu tay, rìu mài lưỡi có tra cán, mũi tên bằng cây, lưỡi cày bằng gỗ).

Lưỡi cày bằng km loại

**Nhờ có công cụ kim khí người ta có thể khai thác phá đất hoang
thêm nhiều đất đai trồng trọt**

**Nhờ có sắt, con người có thể xẻ gỗ đóng thuyền đi biển,
làm nhà ở**

Encarta Encyclopedia, Bruce Coleman, Inc./Norman Myers

Các ngành thủ công ra đời: Luyện kim, chế tạo công cụ lao động, chế tạo vũ khí ...

I. SỰ XUẤT HIỆN CỦA CÔNG CỤ LAO ĐỘNG BẰNG KIM LOẠI

- Khoảng thiên niên kỷ VI TCN con người phát hiện ra đồng đỏ.
- Đầu thiên niên kỷ II TCN đã luyện được đồng thau và sắt.
- Công cụ lao động và vũ khí bằng kim loại giúp con người khai hoang, mở rộng đất đai, đóng thuyền... Nghề luyện kim ra đời.

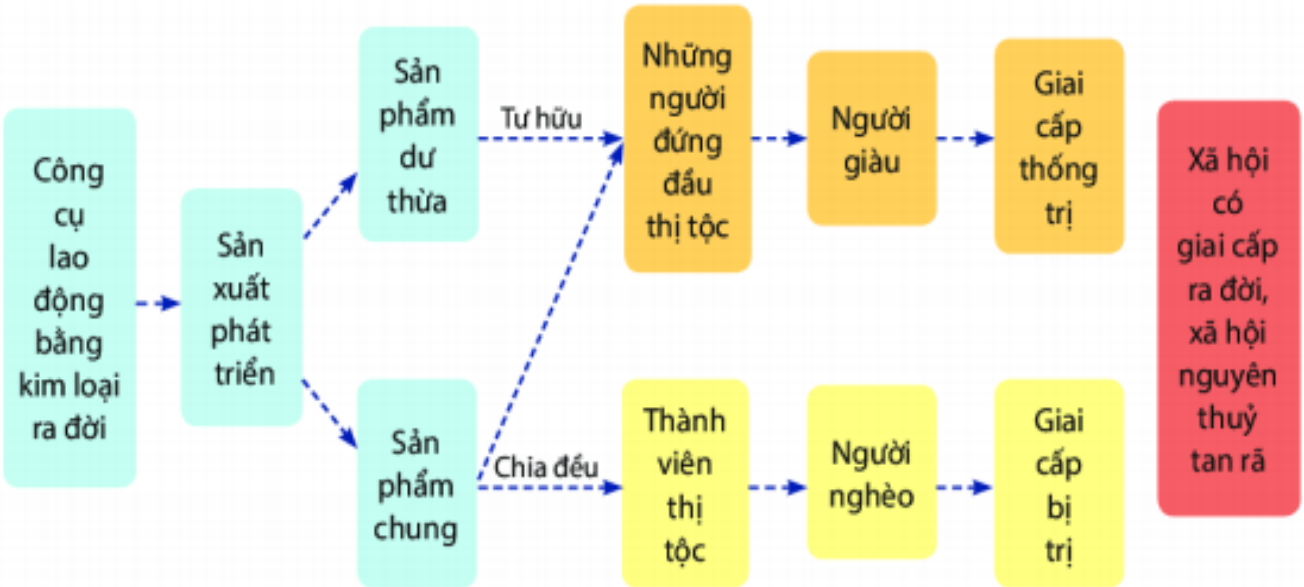
SỰ CHUYỂN BIẾN TỪ XÃ HỘI NGUYÊN THỦY SANG XÃ HỘI CÓ GIAI CẤP

I. Sự xuất hiện của công cụ lao động bằng kim loại.

II. Sự chuyển biến trong xã hội nguyên thủy.

4.1 Sơ đồ mô phỏng các giai đoạn của xã hội nguyên thủy.

5.5 Sơ đồ mô phỏng sự chuyển biến xã hội cuối thời nguyên thủy.

Mối quan hệ như giữa người với người như thế nào trong xã hội có phân hóa giàu nghèo?

5.5 Sơ đồ mô phỏng sự chuyển biến xã hội cuối thời nguyên thủy.

Vì sao xã hội nguyên thủy Phương Đông không phân hóa triệt để ?

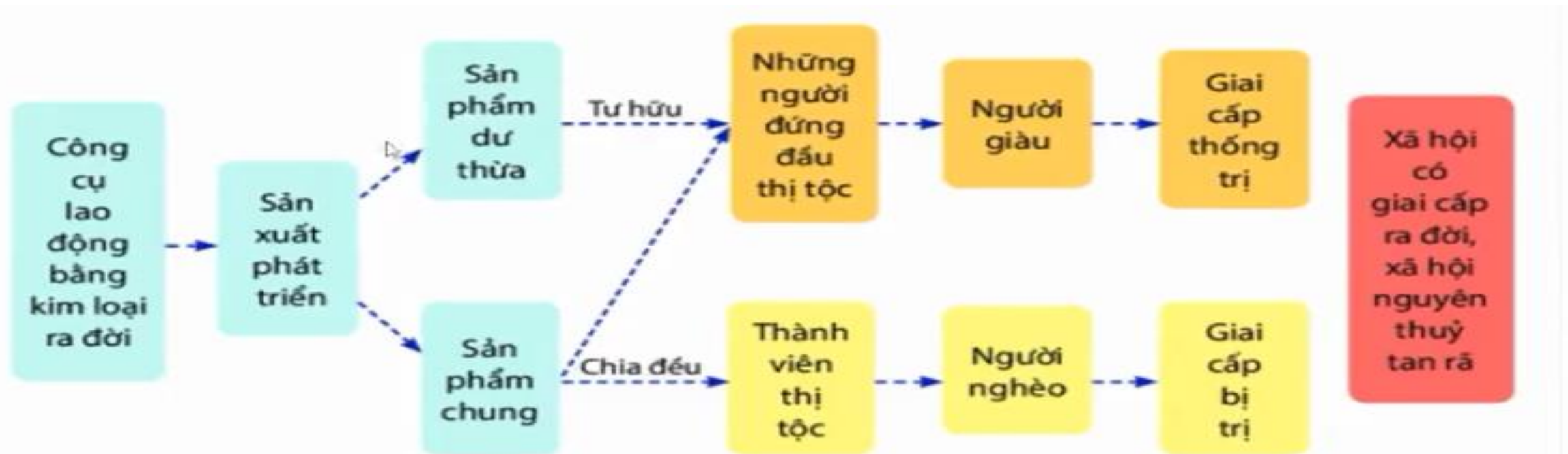
Cư dân phương Đông sinh sống và làm nông chủ yếu bên các dòng sông, đất đai màu mỡ, thuận tiện sử dụng công cụ bằng đá và đồng đỏ. Trong điều kiện đó, họ thường sống quây quần, cùng đào mương, đắp đê, chống giặc. Do vậy, sự liên kết giữa các cộng đồng và nhiều tập tục của xã hội nguyên thủy vẫn tiếp tục được bảo lưu.

=> Đó là lý do xã hội nguyên thủy Phương Đông không phân hóa triệt để.

SỰ CHUYỂN BIẾN TỪ XÃ HỘI NGUYÊN THỦY SANG XÃ HỘI CÓ GIAI CẤP

Nguyên nhân nào dẫn đến sự phân hoá xã hội thành người giàu và người nghèo?

Mối quan hệ giữa người với người như thế nào trong xã hội có phân hoá giàu, nghèo?

SỰ CHUYỂN BIẾN TỪ XÃ HỘI NGUYÊN THỦY SANG XÃ HỘI CÓ GIAI CẤP

II. Sự chuyển biến trong xã hội nguyên thủy.

- Cuối thời nguyên thủy, con người đã tạo ra được một lượng sản phẩm dư thừa.
- Xã hội có sự phân hóa giàu, nghèo, quan hệ bất bình đẳng, xuất hiện giai cấp thống trị, giai cấp bị trị.
- Xã hội nguyên thủy tan rã

Quá trình phân hóa xã hội và tan rã của xã hội nguyên thủy trên thế giới không giống nhau, diễn ra không đồng đều ở những khu vực khác nhau:

Bài 5

SỰ CHUYỂN BIẾN TỪ XÃ HỘI NGUYÊN THỦY SANG XÃ HỘI CÓ GIAI CẤP

III. Việt Nam cuối thời kì nguy ên thủy

SỰ CHUYỂN BIẾN TỪ XÃ HỘI NGUYÊN THỦY SANG XÃ HỘI CÓ GIAI CẤP

III. Việt Nam cuối thời kì nguyên thủy

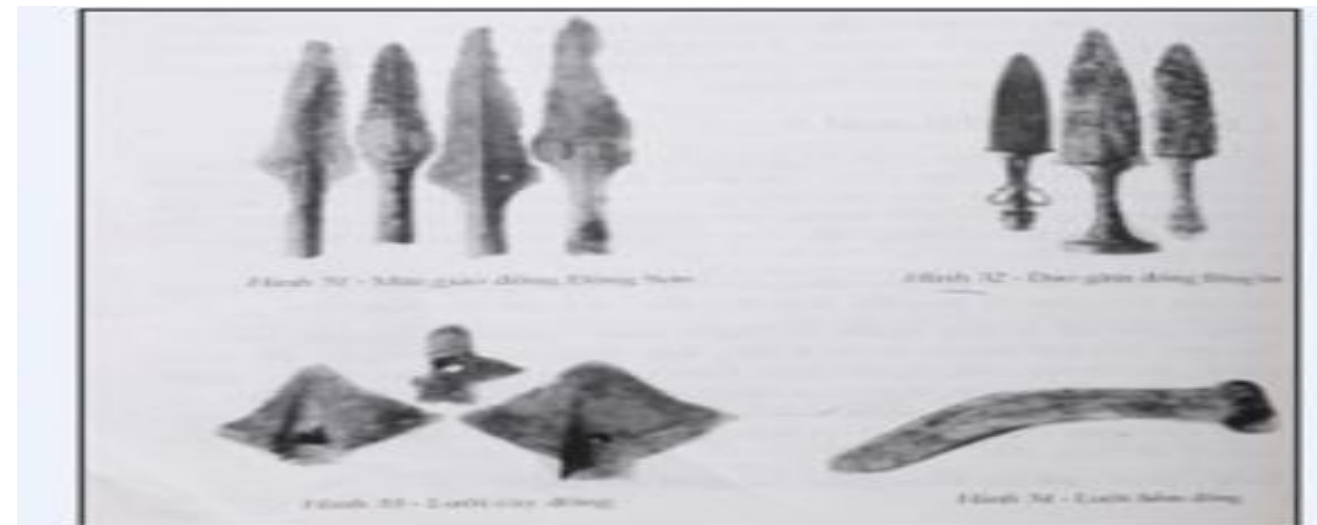
- Cách đây hơn 4000 năm, người nguyên thủy ở Việt Nam đã phát minh ra thuật luyện kim.

Người Việt phát minh ra thuật luyện kim khi nào ?

SỰ CHUYỂN BIẾN TỪ XÃ HỘI NGUYÊN THỦY SANG XÃ HỘI CÓ GIAI CẤP

III. Việt Nam cuối thời kì nguyên thủy

SỰ CHUYỂN BIẾN TỪ XÃ HỘI NGUYÊN THỦY SANG XÃ HỘI CÓ GIAI CẤP

III. Việt Nam cuối thời kì nguyên thủy

- Cách đây hơn 4000 năm, người nguyên thủy ở Việt Nam đã phát minh ra thuật luyện kim.
- Họ mở rộng địa bàn cư trú và chuyển dần xuống vùng đồng bằng, ven sông lớn.

Khi có công cụ lao động, người Việt đã có những thay đổi nào ?

SỰ CHUYỂN BIẾN TỪ XÃ HỘI NGUYÊN THỦY SANG XÃ HỘI CÓ GIAI CẤP

III. Việt Nam cuối thời kì nguyên thủy

a) Công cụ mũi nhọn

b) Lưỡi câu

c) Mũi giáo, mũi tên

SỰ CHUYỂN BIẾN TỪ XÃ HỘI NGUYÊN THỦY SANG XÃ HỘI CÓ GIAI CẤP

III. Việt Nam cuối thời kì nguyên thủy

- Cách đây hơn 4000 năm, người nguyên thủy ở Việt Nam đã phát minh ra thuật luyện kim.
- Họ mở rộng địa bàn cư trú và chuyển dần xuống vùng đồng bằng, ven sông lớn.
- Làm nông nghiệp trồng lúa nước, chăn nuôi, nung gốm, đúc đồng.
- Hình thành nhiều nền văn hoá, tiêu biểu là văn hoá Đông Sơn

LUYỆN TẬP

Luyện tập

1. Em hãy nêu những chuyển biến về kinh tế, xã hội vào cuối thời nguyên thủy. Phát minh quan trọng nào của người nguyên thủy tạo nên những chuyển biến này?

+ Những chuyển biến về kinh tế, xã hội vào cuối thời nguyên thủy:

Kinh tế: khai phá đất hoang, tăng diện tích trồng trọt, xuất hiện nghề luyện kim, chế tạo vũ khí,...của cải có sự dư thừa.

Xã hội: Có sự phân hóa giàu nghèo.

+ Phát minh quan trọng của người nguyên thủy tạo nên những chuyển biến này là công cụ lao động bằng kim loại.

